

Roj: **SJM BI 547/2019 - ECLI:ES:JMBI:2019:547**

Tiesiskās dokumentācijas centra identifikators: **48020470012019100158**

Struktūra: **Komerctiesa**

Atrašanās vieta: **Bilbao**

Sadaļa: **1**

Datums: **03.04.2019.**

Prasības Nr.: **720/2018**

Lēmums: **161/2019**

Tiesvedība: **Apelācijas sūdzība. Maksātnespējas process**

Atzinuma sagatavotājs: **MARKOSS FRANCISKO BERMUDEZS AVILA [MARCOS FRANCISCO BERMUDEZ AVILA]**

Lēmuma veids: **Spriedums**

Lēmumi lietā: **SJM BI 547/2019,**
SAP BI 265/2020,
STS 2475/2023

BILBAO (BISKAJA) KOMERCTIESA Nr. 1

Barroeta Aldamar, 10, planta 3ª.

CP 48001

Tālr.: 94 401 66 87.

Fakss: 94 401 69 73.

SPRIEDUMS Nr. 161/2019

Bilbao, 2019. gada 3. aprīlī

Tiesvedība: Vispārējās jurisdikcijas tiesa 720/18

Par: Prasība par zaudējumu atlīdzību, kas radušies konkurences aizsardzības noteikumu pārkāpuma dēļ. Kravas automašīnu kartelis.

Prasītājs: EULEN, S.A. Advokāts/e

Kungs/kundze: J. Gorročategi [*J. Gorrochategui*].

Pārstāvis/e kungs/kundze: J.L. Kazahuana [*J.L. Casajuana*].

Atbildētājs/a/i: CNH INDUSTRIAL NV, IVECO, S.P.A.

Advokāts/e kungs/kundze: M. Crespo [*M. Crespo*].

Pārstāvis/e kungs/kundze: I. Igartua [*I. Igartua*].

Es, MARCOS BERMÚDEZ AVILA, Bilbao Komerctiesas Nr. 1 maģistrāts-tiesnesis, esmu izskatījis šos dokumentus.

LIETAS PROCESUĀLĀ

PRIEKŠVĒSTURE

1. PRASĪBA. Prasība par 20,70% papildu piemaksu un nepiesārņojošu tehnoloģiju ieviešanas izmaksām un to procentiem.

Pircējs savā prasībā, kas iesniegta 10.04.2018., pieprasa no diviem tobrīd iegādāto kravas automašīnu ražotājiem, kopējo summu 225 596,95 eiro, kas sadalīti šādās summās: 145 654,75 eiro kā paredzamo papildu piemaksu par kravas automašīnu iegādi, kuras ir norādījis savā prasībā;

6 292 eiro par nepiesārņojošo tehnoloģiju ieviešanas izmaksām; un likumiskajiem procentiem atbilstošos 100 650,20 eiro no kravas automašīnas iegādes dienas līdz prasības iesniegšanas dienai. Procenti un izmaksas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas.

Savas prasības pamatojumam viņš min šādus faktus, juridisko pamatu un pierādījuma elementus:

a) Karteļa dalībnieku nelikumīga prakse: dalība cenu līgumā, kas ir pretrunā EEZ pastāvošajiem brīvās konkurences noteikumiem, saskaņā ar komisijas sankciju Lēmumā konstatētajiem pierādītajiem faktiem, kas tika skaidri atzīti.

b) 17 kravas automašīnas, kas iegādātas par papildu piemaksu laikposmā, kas ierobežots ar Lēmumu (01/17/1997 līdz 01/18/2011). Tabula prasības 5. lappusē un apliecinātie dokumenti, dokumenti no 4. līdz 53.

c) Kaitējuma esamība (neapstrīdams, LDC 75.1. un 76.3. pants) un kompensācijas apmēra noteikšana. Eksperta ziņojums, 54. dokuments. Saskaņā ar minēto ziņojumu un Lēmuma saturu aizliegtās vienošanās darbības notika divos virzienos: (1) Eiro III un Eiro IV standartos (II.4. sadaļa) paredzēto emisijas tehnoloģiju ieviešanas izmaksu ietekme: 6 292 eiro (tabula 12. lpp.) un (2) bruto cenu pieaugums EEZ vidējām un smagām kravas automašīnām (nelikumīgi pārsniegta papildu piemaksa). Pārskata II 6-7 sadaļa: 20,70% no katras kravas automašīnas iegādes cenas.

2. APSTRĪDĒŠANA. Prasības noraidīšana pilnā apmērā: Prasītājam nodarītie zaudējumi nav pierādīti.

Komerčiālie līdzatbildētāji lūdz pilnībā noraidīt pret viņiem iesniegtos prasījumus, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

a) Prasītāja leģitimitātes trūkums: tas nav pierādījis, ka tas ir iegādājies kravas automašīnas vai pat samaksājis pilnu iegādes cenu. Tas nepierāda rēķinu apmaksu.

b) Atbildētāja statusa neesamība attiecībā uz līdzatbildētājiem: viņi nav atbildīgi par IVECO markas kravas automašīnu komercializāciju Spānijā: līdzatbildētāji kravas automašīnas nepārdeva, kā arī nav noteikuši to cenu. Šī iemesla dēļ nav pretenziju par iespējamu pārsniegtu kravas automašīnu pārdošanas cenu pret personu, kas nav bijusi iesaistīta šādā pārdošanā. Pat ja CNHI būtu iesaistīts IVECO kravas automašīnu tirdzniecībā Spānijā, Komisijas lēmumā ir skaidri noteikts, ka CNHI ir piedalījies tikai 18 dienu laikā: no 2011. gada 1. līdz 18. janvārim.

c) Prasības noilgums: prasītājs iesniedz prasību par ārpuslīgumisko atbildību saskaņā ar CK 1902. pantu. Uz šo prasību attiecas viena gada noilguma termiņš no datuma, kad uzzināja par kaitējumu (CK 1968. pants). Jaunajā Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvā 2014/104, kas ieviesta ar 26.maija RDL 9/2017, paredzētais noilguma termiņš nav piemērojams, jo tās noteikumiem nav atpakaļejoša spēka.

d) Lēmumā paredzētā rīcība neietekmēja Spānijas tirgu: Lēmumā nav pierādīta

i) saikne starp lēmumā paredzēto rīcību un IVECO kravas automašīnu pārdošanas bruto cenu sarakstiem Spānijā, ne arī to, ka ii) uzņēmumi, kuriem Lēmums ir adresēts, ir veikuši jebkādas darbības, kas ir ietekmējušas IVECO kravas automašīnu pārdošanas bruto vai neto cenu sarakstus Spānijā. Lēmums praktiski attiecas tikai uz informācijas apmaiņu saistībā ar bruto saraksta cenām, kuras netika izmantotas kā neto cenas, ko faktiski maksā gala patērētāji.

e) Lēmums nepierāda kaitējuma esamību un nav prezumēts: pat turpmāko prasību ietvaros valsts tiesnesim ir noteikts pienākums pārbaudīt gan iespējamā kaitējuma esamību, gan tiešas cēloņsakarības esamību starp minēto kaitējumu un pārkāpumu. Komisijas lēmums nepierāda papildu piemaksas par tirgotajām kravas mašīnām nevienam no saņēmējiem.

f) Prasītājs nepierāda nevienas no nepieciešamajām prasībām atbilstību lai prasījums par zaudējumu atlīdzību, kas izriet no konkurences nelikumības, būtu pamatots: i) rīcību, kas izraisa kaitējumu; (ii) noteikti zaudējumi: trūkumi prasītāja sniegtajā ekspertīzes slēdzienā, kas atklāj aplēsto zaudējumu pamatotību (aizstāvības 41. un turpmākās lappuses); (iii) cēloņsakarība starp tišu vai nolaidīgu rīcību un kaitējumu; iv) nav pierādīts, ka ar Euro 3 un Euro 6 standartiem saistītā rīcība var nodarīt kaitējumu. Turklāt: prasītājs ir nodevis visas zemāk minētās papildu piemaksas saviem klientiem. Un jebkurā gadījumā un procentos, kas ir līdzīgi tā maksātajai nodokļa likmei, tas būtu guvis labumu no nodokļa samazinājuma par minētajām iespējamām papildu piemaksām, kuras jebkurā gadījumā būtu jāatskaita no to summas.

g) Prasītāja pieprasītie nokavējuma procenti nav pieļaujami.

JURIDISKAIS PAMATS

Prasība ir daļēji apmierināma, uzliekot atbildētājiem kravas automašīnu ražotājiem atlīdzināt pircējam 15% no katras no 17 kravas automašīnām iegādes cenas ar likumiskajiem procentiem no iegādes datuma, saskaņā ar LESD 101. panta noteikumiem un saistībā ar Civilt kodeksa 1902. pantu un Likuma par konkurences aizsardzību 71. pantu un turpmākajiem pantiem.

PIRMAIS. Par iespējamo rīcības noilgumu. Noraidījums

04.06.2017. Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī tika publicēts Komisijas 07.19.2016 lēmuma kopsavilkums, saskaņā ar kuru tiek realizēta prasība, kas ir šīs tiesas prāvas priekšmets, uzrādot prasības dokumentu, kas datēts ar 10.04.2018.

Pamatojoties uz šiem datiem, līdzatbildētāji ražotāji apgalvo, ka prasības īstenošanai, lai pieprasītu atbildību par pienākumiem, kas izriet no vainas vai nolaidības, kas minēta CK 1902. pantā, ir noilgums, jo: LCD 74.pants tā jaunajā redakcijā, kas izdota ar 26.maija RDL 9/2017, kas paredz 5 gadu periodu prasības īstenošanai, šajā gadījumā nav piemērojams, pamatojoties uz tā d.t. 1^a noteikumiem, ja ir skaidri norādīts, ka trešajā pantā ietvertie noteikumi netiks piemēroti ar atpakaļejošu spēku, starp kuriem ir iekļauta šī noilguma termiņa maiņa. Un prasības pieteikšanas brīdī jau bija pagājis KL 1968.pantā paredzētais viena gada noilguma termiņš, skaitot no Lēmuma publicēšanas.

Nevienam no šiem diviem apgalvojumiem nevar piekrist.

a) Šai prasībai piemērojams LDC 74.pantā paredzētais 5 gadu noilguma termiņš, jo prasība celta pēc priekšraksta stāšanās spēkā

No tās normas **burtiskās nozīmes**, kas nosaka tiesību reformas pārejas režīmu, kas pagarina noilguma termiņu, nav viennozīmīgi, ka šis jaunais termiņš nav piemērojams arī šajās tiesvedībās, kas ierosinātas pēc priekšraksta stāšanās spēkā. Vai, citiem vārdiem sakot, nav skaidrs, vismaz var nolasīt no priekšraksta burtiskā formulējuma, ka darbības, kas radušās pirms (kad Komisija sankcionēja rīcību un publicēja Lēmumu), bet tiek veiktas pēc tā stāšanās spēkā, nevar gūt labumu no jaunā prasības noilguma termiņa.

Turklāt daži tiesu lēmumi ar pamatotiem juridiskiem argumentiem, kas balstīti uz efektivitātes principu un nepieciešamo **Valsts tiesību aktu interpretāciju saskaņā ar Kopienas standartiem** (STJUE, no 08.10.1987, as. Kolpingis Nijmegen BV; STJUE no 04.07.2006, as. K. Adeneler; un RDL 9/2017 D.A. 2^a) pieļauj tieši šī 2014. gada Zaudējumu direktīvas 10. panta 3. punktā jau paredzētā 5 gadu noilguma termiņa piemērošanu šāda veida prasībām, kam vajadzēja būt ienācis mūsu iekšienē pirms 02.12.2016., un tāpēc pat pirms darbības "rašanās", pēc lēmuma publicēšanas 2017. gada aprīlī (Barselonas SJM3, 2018. gada 5. maijs; Barselonas SSJM7, 2018. gada 6. jūnijs un 01.23.2019.).

Un šī LDC 74.pantā noteiktā jaunā perioda piemērošanu var aizstāvēt arī par prasībām pēc tā stāšanās spēkā, izmantojot **vispārējā valsts pārejas tiesību režīma** interpretāciju, kas ietverta Civilt kodeksa d.t. 4^a, kad jaunais tiesiskais režīms padara "to īstenošanas, ilguma un to izpildes procedūru ziņā" "darbības... kas radušās un nav veiktas" par spēkā esošām, kā tas ir šajā gadījumā.

Visbeidzot, un šajā interpretācijas līnijā nesenajā **03.28.2019. STJUE** var atrast skaidrojumu RDL. 9/2017 D.T. 1^a leviešanas iemeslam, un galvenokārt tās interpretācijai: valsts likumdevējs, transponējot Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvu, ievēro tās 22. panta pirmajā iedaļā ietvertās pilnvaras, nodrošinot, ka pieņemtie pasākumi netiek piemēroti ar atpakaļejošu spēku. Taču šis "atpakaļejoša spēka" aizliegums attiecas uz aizliegumu, ka tā noteikumi attiecas uz "prasībām par zaudējumu atlīdzību, kas tiesā **iesniegtas** līdz 2014. gada 12. decembrim" (transponēšanas termiņš, f.d. 27), nevis uz tiem, kas radušies iepriekš.

Īsāk sakot, viedoklim, kas uzskata, ka uz darbībām, kuras varēja veikt (kuras "dzima") pirms 74. pantā paredzētā jaunā termiņa stāšanās spēkā, bet tiek veiktas pēc tam, attiecas 1 gada noilguma termiņš, kas paredzēts 74.pantā. CK 1968.pants ir ļoti apstrīdams, un tāpēc nevar tikt pieņemts, lai prasību noraidītu.

b) CK 1968.pantā paredzētā gada noilguma sākums

Taču arī netiek pieņemts, ka, pat piemērojot CK 1968. pantu jāsecina, ka prasībai ir iestājies noilgums.

Protams, kopš lēmuma kopsavilkuma publicēšanas prasība **varētu tikt īstenota** (Civilkodeksa 1969. pants), taču šis nav brīdis, kurā jāsāk skaitīt noilguma termiņu, jo 1968.pants satur īpašu noteikumu par šī termiņa sākumu. Viena gada termiņa sākums jārēķina no brīža, **kad par to uzzināja cietusi puse**, un nav pierādīts, ka dienā, kad DOUE tika publicēts sankcionējošā lēmuma kopsavilkums, pircējs prasītājs šajā tiesas prāva jau zināja par pārkāpumu vai viņam bija par to jāzina, veicot darbības, kas viņam nav vajadzīgas (oficiālo laikrakstu ikdienas lasīšana). Vismaz šajā gadījumā aprēķina sākšanu nāktos atlikt uz nenoteiktu dienu vēlāk, kas šajā tiesvedībā nav norādīts, sakrīt, piemēram, ar plašsaziņas līdzekļos izskanējušo ziņu plašo atbalsi.

c) Nepieciešamā ierobežojošā interpretācija

Gan noilgumu regulējošie noteikumi, gan arī apstākļi, kas jāizvērtē, lai lemtu par tās sankciju (būtībā diena, kad sākas aprēķins, jo termiņš ir tāds, kāds tas ir), prasa šauru interpretāciju un izvērtēšanu, kad, kā šajā lietā, nepastāv ne nolaidīga novēlota tiesību izmantošana, ne arī kāds aizskārums līdzatbildētāju aizstāvības formulējumam. Un vēl jo vairāk, ja noilguma termiņš, par kuru tika apgalvots, ir tik īss: viens gads (gandrīz šo laiku Komisija izmantoja tikai lēmuma kopsavilkuma publicēšanai).

Visu šo iemeslu dēļ celtajai prasībai nevar pasludināt noilgumu.

OTRAIS. Tiesības uz kompensāciju

Ņemot vērā atbildētāju ražotāju neapstrīdamo līdzdalību kartelī, lai kravas automobiļiem "noteiktu cenas un palielinātu bruto pārdošanas cenas", ir jāpieņem, ka viņu rīcība radīja zaudējumus prasītājam, gala tiešajam pircējam, par ko ir jāsaņem kompensācija. Šī prezumpcija pieļauj pierādījumus par pretējo, bet atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas to noliegtu.

Kā lasāms D.O.U.E. publicētajā **Komisijas 07.19.16.** lēmuma kopsavilkumā, atbildētāji ražotāji, kopīgi saukti IVECO, kopā ar praktiski visiem pārējiem ražotājiem ir sodīti par piedalīšanos līgumos vai saskaņotās darbībās par cenu noteikšanu un bruto cenu paaugstināšanu, lai saskaņotu bruto cenas EEZ un emisiju tehnoloģiju ieviešanas laiku un izmaksas, ko pieprasa EURO 3 līdz 6 standarti. Šis pārkāpums aptvēra visu EEZ un ilga no 17.01.1997. līdz 18.01.11. Pārkāpumā skartās preces ir kravas automašīnas, kuru svars ir no 6 līdz 16 tonnām (vidējas kravas automašīnas) un kravas automašīnas, kuru svars pārsniedz 16 tonnas (smagās kravas automašīnas), gan kravas automašīnas ar kravas nodalījumu, gan vilcējus.

Kad Komisija ir konstatējusi pārkāpumu, cietušajām pusēm ir tiesības saņemt kompensāciju par tām nodarīto kaitējumu saskaņā ar LESD 101. pantu un 1902. pantu, kas jāinterpretē, ņemot vērā 2014. gada Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvas noteikumus un LDC 71. un turpmākos pantus, tās redakcijā, kas izdota ar RDL 9/2017.

Lai iebilstu pret šo kompensāciju, atbildētāji ražotāji norāda, ka Komisijas lēmums neliecina par kaitējumu gala pircējam, un tā ir taisnība: rezolūcija aprobežojas ar konkurences tiesību pārkāpuma pārbaudi, atstājot tiesām attiecīgās atlīdzināšanas prasības prasību sakrītības noteikšanu, kas tieši šajā rezolūcijā ir arī darīts.

Taču viena lieta ir tāda, ka tiešu pierādījumu par zaudējumiem neizriet no lēmuma par sankcijām, un cita lieta, kas atšķiras, ir tāda, ka tie netiek prezumēti tikai no dalības kartelī, par kuru tika noteikta sankcija, atbilstoši pārkāpēju pienākums ir pierādīt, ka pretēji tam, kas šķietami atbilst lietu loģikai, kā arī lēmumam, ar kuru viņi tiek sodīti par konkurences ietekmēšanu, dalība kartelī par saražoto kravas automašīnu bruto pārdošanas cenu noteikšanu neatstāj nelabvēlīgu iespaidu uz galīgo cenu, ko maksā pārkāpumā skartās preces pircējs, demonstrējot argumentus, ko viņi izvirzīja atbildē un kuri jau ir noraidīti tiesas rezolūcijās, kas atrisina šo pašu jautājumu (kopš Hannoveres apgabaltiesas pirmā sprieduma, 18.12.27.). Un vēl vairāk, kas ir viņu rīcībā, tāpat kā visi pierādījumu avoti, kas par to liecina. Un viņi neievēro šo pienākumu: viņi tikai uzrāda ekspertīzes slēdzienu, lai apstrīdētu pretējā ziņojuma par zaudējumu kvantitatīvo noteikšanu pierādījuma spēku, kas nav pietiekami, lai sagrautu kaitējuma prezumpciju.

Atbildē nevar pieņemt arī pārējos pretējos aizsardzības argumentus, attiecībā uz veiktās ārpuslīgumiskās atbildības darbības pieņemumu sakrītību:

a) 17 kravas automašīnas, par kurām iesniegta prasība, ir iegādājies prasītājs (dažas tieši, bet citas pilnībā ievērojot finanšu nomas līgumu), par ko liecina fakts, ka tās ir norādītas DGT ierakstos uz tā vārda (transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības ir uzrādītas starp apliecinošajiem dokumentiem, dokumenti no 4. līdz 53.). dokumenti no 4. līdz 53.)

b) Un visās tajās sakrīt Lēmumā ietvertās "ietekmētās preces" īpašības (tie ir "smagie" vai "vidēji smagie" transportlīdzekļi), arī atbildē apskatītais, kas sver vairāk par 6 tonnām, tāpēc tas nav "vieglais transportlīdzeklis" (iesnieguma 44. dokuments).

c) Abi līdzatbildētāji ražotāji, kas veido biznesa grupu (atzīti tiesas prāvā), Lēmumā ir iekļauti kā likuma pārkāpēji, šī iemesla dēļ viņiem ir jāatbild solidāri (savstarpēji var tikt likvidēti no katra rīcības izrietošie pienākumi un laika posms, kurā pārkāpums tika pārbaudīts); un viņiem ir jāatbild par zaudējumiem, kas radušies kravas automobiļa rūpnīcas cenu nelikumīgas noteikšanas rezultātā, un no tā izrietošo ietekmi uz turpmāko izplatīšanu ārpuslīgumiskās vainas dēļ, jo šajā tiesvedībā nav nozīmes tam, ka viņi paši nebija tirgotāji.

TREŠAIS. Nodarīto zaudējumu apmēra noteikšana. Vispārējie kritēriji

Kad ir atrisināti iepriekšējie jautājumi, kas saistīti ar noilgumu un CK 1902.panta prasību atbilstību prasības sekmīgai norisei, atliek atrisināt šī tiesvedības veida patieso problēmu, zaudējumu apmēru, prasot pilnu kompensāciju (LDC 72. pants, šajā gadījumā atsaucoties uz **papildu izmaksām** ("pārmērīgām izmaksām"), **ko faktiski sedz cietusī puse** (tiešais galapatērētājs), **kas nav nodotas tālāk** (LDC 78.1. pants). Šis kvantitatīvās noteikšanas pienākums atbilst prasītājam (LDC 76.1. pants) un atbildētājam pārnestās izmaksas (LDC 78.3. pants). Bet, ja tiks pierādīts, ka prasītājam ir nodarīti zaudējumi, bet tos precīzi noteikt, pamatojoties uz pieejamajiem pierādījumiem, ir praktiski neiespējami vai ļoti grūti, tiesas būs pilnvarotas apmierināt prasību par zaudējumu atlīdzību (76.2. pants).

Eiropas Komisija ir publicējusi dažādus tekstus, kuru mērķis ir atvieglot šo uzdevumu noteikt zaudējumu apmēru, lai nodrošinātu iesaistītajām pusēm un tiesām noderīgus instrumentus, lai izvairītos no tiesvedības vai to atrisinātu: Praktiskā rokasgrāmata zaudējumu apmēra noteikšanai prasībās par zaudējumu atlīdzību par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu (2013), kurā tiek veikts pieejamo zinātnisko metožu apskats un apkopota tā dēvētajā Oxera ziņojumā (2009) ietvertā cenu noteikšanas karteļu pret konkurenci vērstās prakses ekonomiskās ietekmes statistiskā analīze; un *Study on the Passing-on of Overcharges* (2016).

Visbeidzot, ir jāizmanto arī interpretācijas kritēriji, kas ietverti 07.11.13. STS (kā "cukura kartelis"), un jāizvērtē citu jurisdikcijas iestāžu līdz šim sniegtā reakcija uz šo jautājumu.

CEURTAIS. Tās piemērošana šajā lietā. Ar veiktajām ekspertu pārbaudēm nav iespējams kvantitatīvi noteikt

Prasītāja ekspertīzes slēdzienā (atbildes dok. 54) prasības kvantitatīvai noteikšanai ir analizēts sodīšanas lēmuma saturs, transportlīdzekļu pirkuma rēķini, un statistikas rezultāti no Dr. F. Smuda [*F. Smuda*] ziņojuma (2012), kas iegūts no izmaksu pārsnieguma aplēšu parauga no 191 Eiropas cenu noteikšanas karteļa lietas. Eksperts kompensāciju kvantitatīvi nosaka, piemērojot šajā pētījumā konstatēto nelikumīgi uzlikto papildu izmaksu vidējo vērtību (20,07%). Turklāt šis procents palielinās par 100% no transportlīdzekļos ieviesto tehnoloģiju izmaksām, lai pielāgotu to motorizāciju vides noteikumiem. Viņa eksperta spriedumu nevar pieņemt:

(a) Šo posteņu dubultās uzskaites iemesls (papildu izmaksas un ietekme uz vides pielāgošanas izdevumiem) nav izskaidrots, vismaz ne pieļaujamā veidā. Eksperts tiesiskajā dokumentā saka, ka "pats lēmums runā par divām darbībām" un ka "attiecas uz 100% no jauno tehnoloģiju ieviešanas izmaksām", kuras, viņaprāt, pilnībā tiek nodotas gala patērētājam. Taču tajā nav sniegts neviens iemesls, kas saprātīgi izskaidro, kāpēc šo izdevumu ietekmi uz dzinēju tehnoloģisko uzlabošanu nevajadzētu saprast kā tādu, kas jau ir iekļauta kopējās transportlīdzekļa papildu izmaksās, kas tiek aprēķinātas statistiski.

(b) Tas arī neatbilst nevienai no zinātniski pieņemtajām kvantitatīvās noteikšanas metodēm, kas minētas Komisijas praktiskajā rokasgrāmatā: salīdzinošās metodes, kurās izmanto datus (cenas, pārdošanas apjomus, peļņas normas un citus ekonomiskos mainīgos), kas novēroti neskartajā periodā vai neskartos tirgos, kā norādi uz hipotētisku scenāriju bez pārkāpuma. Vai arī ekonometriskiem modeļiem, kas pielāgoti reālajam tirgum, lai modelētu iespējamus rezultātus, kas būtu radušies bez pārkāpuma, izmantojot ekonomikas teoriju (konkurentu skaits, kā viņi konkurē, produktu diferenciacijas pakāpe, šķēršļi ienākšanai...); ražošanas izmaksu struktūrai un saprātīgai peļņas normai; vai ņemot vērā prasītāja vai atbildētāja finansiālos rezultātus (Rokasgrāmatas 28. punkts).

Neizmantojot nevienu no šīm metodēm, eksperta atzinums joprojām ir radītā kaitējuma subjektīvs novērtējums. Šis aprēķins jāveic tiesnesim, un tas tiks izdarīts nākamajā sadaļā, arī pamatā balstoties uz statistikas datiem, un arī tiem, kurus Komisija ir apstiprinājusi, kas ir iekļauti tās praktiskajā rokasgrāmatā.

Arī **atbildētāja ekspertīzes slēdziens** (apstrīdēšanas 18. dok.) nekalpo šiem mērķiem. Pats atzinuma autors eksperts tiesas sēdē sacīja, ka viņa darbam "nav mērķis noteikt zaudējumus", ka viņam ir uzticēts "analizēt un kritizēt prasītāja ziņojumu", un ka šajā uzdevumā tā var secināt, ka "prasības kvantitatīvā noteikšana nav pierādīta" tās ziņojumā norādīto iemeslu dēļ un par kuriem tas ir sniedzis atbilstošus paskaidrojumus tiesas sēdē.

Attiecībā uz šo atbildētāju procesuālo stratēģiju, kas sastāv no pierādījumu iesniegšanas, lai sagrozītu prasītāja vērtību un prasot prasību noraidīt tieši kvantitatīvā pierādīšanas pienākuma pārkāpuma dēļ, Augstākā tiesa ir norādījusi, ka tādā lietā kā (šī), kurā atbildētājs ir veicis prettiesisku rīcību, radot zaudējumus...nepietiek ar to, ka par kaitējumu atbildīgās personas sniegtais ekspertīzes ziņojums aprobežojas ar to, ka tiek apšaubīta pēc cietušās puses lūguma veikta ekspertīzes atzinuma kvantitatīvās noteikšanas pareizība un precizitāte, drīzāk ir nepieciešams, lai tas attaisnotu labāk pamatotu alternatīvu kvantitatīvo noteikšanu... Cits risinājums diez vai būtu savienojams ar tiesību principu, kas prasa atlīdzināt otras puses prettiesiskas rīcības rezultātā nodarītos zaudējumus un efektīvu aizsardzību, kas jānodrošina cietušās puses tiesībām saņemt kompensāciju (STS 07.11.13., kā "cukura kartelis", f.d. 7°).

Ņemot vērā šo Augstākās tiesas kritēriju, šķiet, ka šajā prāvā līdzatbildētāju ražotāju galvenais aizstāvības arguments zaudē vērtību. Tas, ka prasītājs nav norādījis prasību kvantitatīvi, nevar novest pie pilnīgas noraidīšanas, kas ir apgalvots atbildē. Cita starpā tāpēc, ka, lai gan kopumā un saprotami ir taisnība, ka jebkurā prasībā par zaudējumu atlīdzināšanu prasītājam ir jāiesniedz nepieciešamie pierādījumi, lai kvantitatīvi noteiktu, ko viņš apgalvo, šajos pret konkurenci vērsto biznesa karteļu gadījumos pierādījumu mehānisms ir pārkāpēju ražotāju pusē, kuri nevar slēpties aiz šī kvantitatīvās noteikšanas trūkuma, lai šī iemesla dēļ postulētu, ka viņu pārkāpuma radītie zaudējumi patiesībā paliek bez atlīdzināšanas. Pierādījumu trūkuma sekas būs kompensācijas apmēra noteikšana tiesā (LDC 76.2 pants).

PIEKTAIS. Tiesiskais zaudējumu atlīdzības novērtējums (LDC 76.2.pants): 15% no pirkuma cenas, ar likumiskajiem procentiem skaitot no pirkuma dienas

Tā kā nav pietiekamu pierādījumu, lai veiktu šo tiesas aprēķinu, ir jāizmanto statistikas dati par pārmērīgo izmaksu ietekmi un šāda veida karteļu apmēru, kas saistīti ar cenu noteikšanu, iekļauti Komisijas praktiskajā rokasgrāmatā, kurā apkopots Oxera ziņojums. (2009. gads). Lai aprēķinātu kompensāciju, jāņem vērā arī sankcionētā pārkāpuma apstākļi (pārkāpēju uzņēmumu skaits, ilgums, ietekmētais tirgus, naudas sodu apmērs). Paturot prātā, ka jebkurā gadījumā, pat ja būtu pieejami visi iespējamie pierādījumu avoti (un tas tā nav), šāda veida lietās būs iespējams tikai novērtēt, nevis droši un precīzi izmērīt, kāds, visticamāk, būtu izskatīties hipotētiskais pārkāpuma neizraisīšanas scenārijs (Praktiskās rokasgrāmatas 123. lpp.).

Balstoties uz šo pamatojumu, papildu izmaksas, kas nelikumīgi pārceltas uz prasītāju, tiks noteiktas **15% apmērā no katra transportlīdzekļa iegādes cenas.**

Kā lasāms Komisijas dokumentā (142. lpp.), 93% no visiem pārbaudītajiem gadījumiem karteļi rada pārmērīgas izmaksas. Vidējā piemērotā papildu maksa ir 20%. Lielākā daļa karteļu (35 %) piemēro papildu izmaksas no 10 līdz 20 %. Šī pēdējā statistiskā skaitļa vidējais termiņš, 15%, šķiet svērts skaitlis, bez jebkāda iemesla, kas attaisnotu zemāka statistikas skaitļa piemērošanu likumpārkāpējiem, ņemot vērā iepriekš minētos pārkāpuma apstākļus un tā saglabāšanos laika gaitā.

Kā teikts praktiskajā rokasgrāmatā, "konkurences noteikumu pārkāpšana pakļauj karteļa dalībniekus riskam, ka tiks atklāti, un tāpēc tie ir pakļauti lēmumam, ar kuru tiek pasludināts pārkāpums un tiek uzlikts naudas sods. Pats fakts, ka uzņēmumi tomēr iesaistās šādā nelikumīgā darbības liecina, ka viņi no savām darbībām cer gūt ievērojamu peļņu..." (140. lpp.) Nešķiet saprātīgi kā kompensāciju noteikt skaitli, kas ir mazāks par šiem 15% no iegādes vērtības. Un arī šķiet loģiski pazemināt prasītāja prasītos 20%, jo šis skaitlis attiecas uz neto iegādes cenu, kad pārkāpums bija transportlīdzekļu bruto cenu noteikšanā, un tāpēc šai bruto cenai piemērotā nelikumīgā papildu piemaksa pilnībā nesasniegta gala pircēju, kurš gūtu labumu no atlaidēm un komerciāliem piedāvājumiem.

Šai summai jāpieskaita **likumisko procentu summa**, kas uzkrāta no preces iegādes datuma, kurā tika nodarīts kaitējums, kas tagad tiek aprēķināts: *vai procentu maksājums*

ir būtisks kompensācijas elements nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai, ņemot vērā pagājušo laiku, un vai tas ir jāpieprasa no brīža, kad tie radušies? zaudējumus līdz kompensācijas izmaksāšanas brīdim (ņemot vērā Zaudējumu direktīvas 12. punktu).

Un tas, neatskaitot nekādu summu par **papildu izmaksām, kas nodotas cietušajai pusei**, tā kā atbildētājs, kuram tas atbilst, nebija pierādījis šīs piemaksas nodošanu (LDC 78.3.pants), un arī nesniedz nekādus argumentus, kas to attaisno: savā atbildē viņš atsaucas tikai uz iespējamo "atbalsi" saviem klientiem, neprecizējot; un uz nodokļu atskaitījumiem, kas tika iegūti par samaksāto papildu piemaksu, kas tiks kompensēta ar nodokļu korekciju, kas izriet no atlīdzības deklarācijas, ko pircējs saņem šīs prasības rezultātā.

SESTAIS. Izmaksas.

Prasības daļēja aplēse nozīmē, ka procesuālās izmaksas netiek uzliktas nevienai no pusēm (LEC 394. pants).

REZOLUTĪVĀ DAĻA

ES DAĻĒJI APMIERINU PRASĪBU, ko iesniedza EULEN, S.A. pret CNH INDUSTRIAL NV IVECO, S.P.A., kas minēti šīs rezolūcijas virsrakstā, un līdz ar to piespriežu līdzatbildētājiem solidāri samaksāt prasītājam 15% no katras no 17 kravas automašīnām, kas ir šīs tiesvedības priekšmets, pirkuma cenas ar likumiskajiem procentiem skaitot no iegādes dienas, neuzliekot maksāt tiesāšanās izdevumus.

Paziņoju pusēm par lēmumu, darot tām zināmu, ka tās var pret lēmumu iesniegt **APELĀCIJU**. Lēmums tiek pievienots lietai un tā oriģināls attiecīgi reģistrēts.

Tādējādi es to nosūtu un parakstu.

PUBLICĒŠANA. Iepriekš minētais spriedums nolasīts un publicēts tā pieņemšanas dienā.
